

Nýtt bókasafnskerfi fyrir Ísland

**Kynning á þarfagreiningu /
útboðsgögnum fyrir nýtt
landskerfi**

Sigrún Hauksdóttir

Forsendur

- Nefndinni er ætlað að:
 - Hafa að leiðarljósi að öll bókasöfn í landinu geti orðið samtengd og gagnagrunnar þeirra litið út sem ein heild
 - Auka hagræðingu í rekstri bókasafnanna
 - Varðandi kostnað
 - Varðandi vinnu

Forsendur

- Útrýma tvíverknaði / margverknaði vegna skráningar bæði bókfræðifærslna og notendaupplýsinga
- Auðvelda aðgang allra Íslendinga að safnkosti hvers safns jafnt sem allra safna landsins sem heild

Sýn fyrir nýtt bókasafnskerfi

- Samskrá
- Þjóðbókaskrá
- Skrá yfir viðskiptavini
- Aðrar kröfur
- Eitt bókasafnskerfi

Almennt um samskrár

- Einn sameiginlegur gagnagrunnur sem allir skrá í og síðan eru færslur sóttar í gagnagrunninn til einstakra bókasafna
- Einn gagnagrunnur sem allir skrá í og sérbókasafnsgrunnar eru ekki til

Almennt um samskrár

- Sýndarsamskrá eða Virtual OPAC. Margir gagnagrunnar og mismunandi bókasafnskerfi sem eru samkeyrð með samskiptastaðlinum Z39.50
- Sameinaðar skrár, þar sem gagnagrunnar eru keyrðir saman og snyrtir til

Samskrár á Íslandi

- Tölvunefnd bókasafna 1981-1988
 - Samskrá rannsóknarbókasafna
 - Undirbúningur að almennri samskrá sem var samstarfsverkefni þriggja stærstu safna landsins
 - Mismunandi kerfi valin
- Tvær megin samskrár

Samskrár

■ Fengur

- Samskrá Borgarbókasafnsins, almennings-, skóla- og heilbrigðissafna

■ Gegnir

- Samskrá Landsbókasafnins, flestra háskólasafna landsins, rannsóknar- og stjórnsýslusafna. Ýmsar aðrar samskrá og þjóðbókaskrá

Samskrá.

- Ein bókfræðileg samskrá sem öll söfn með skráningarleyfi skrá í
- Aðeins verði einn bókfræðilegur gagnagrunnur. Einstök bókasöfn munu ekki vera með sína eigin gagnagrunna
- Samskrártákn, flokkstala og staðsetning verða tengd eintökum en ekki bókfræðilegri færslu

Samskrá

- Skilgreindur verði réttur safnanna til þess að skrá í kerfið
- Öryggi og áreiðanleiki bókfræðifærslanna
- Lagt er til að gerðir verði þjónustusamningar safna á milli vegna skráningar þegar þess þarf við
- Önnur söfn geti sótt bókfræðifærslur í kerfið

Samskrá

- Færslurnar verði almenningseign, þ.e. ekki verður tekið gjald fyrir færslur
- Efnisorðagjöf verði samræmd
- Hægt verði að leita í einstökum söfnum, ákveðnum fyrirfram skilgreindum hópum safna eins og t.d. eftir landshlutum, safnategundum o.s.frv.

Þjóðbókaskrá

- Nauðsynlegt að ekki sé hægt að breyta íslensku færslunum eftir að þær eru orðnar **réttar**. Tvær lausnir:
 - Einn gagnagrunnur
 - Læsa íslensku færslunum
- Þarfagreiningin byggir á sér gagnagrunni en beðið er um ábendingar um aðrar lausnir

Þjóðbókaskrá

- Þjóðbókaskráin verði sér gagnagrunnur
- Íslensku færslurnar verði unnar í samskrárgrunninum og síðan fluttar yfir í þjóðbókaskrárgrunninn
- Einungis þeir sem vinna við Íslenska bókaskrá hafi skráningarleyfi
- Íslensk bókaskrá verði einungis bókfræðigrunnur, engin eintök munu tengjast færslunum

Skrá yfir viðskiptavini

- Sameiginleg skrá yfir viðskiptavini, tenging við þjóðskrá
- Kennitala verði notuð sem númer viðskiptavinar
- Sérstök bókasafnsskírteini verði aflögð.
- Aðrar upplýsingar en þær sem koma fyrir í þjóðskrá verði sértækar fyrir hvert safn.

Eitt bókasafnskerfi

- Ein samskrá, eitt bókasafnskerfi
- Af hverju:
 - Ódýrasta lausnin
 - Hvert nýtt kerfi kostar í grunninn það sama og fyrsta kerfið
 - Samnýting á þekkingu
 - Þjónusta bókasafna til allra landsmanna mun batna mjög

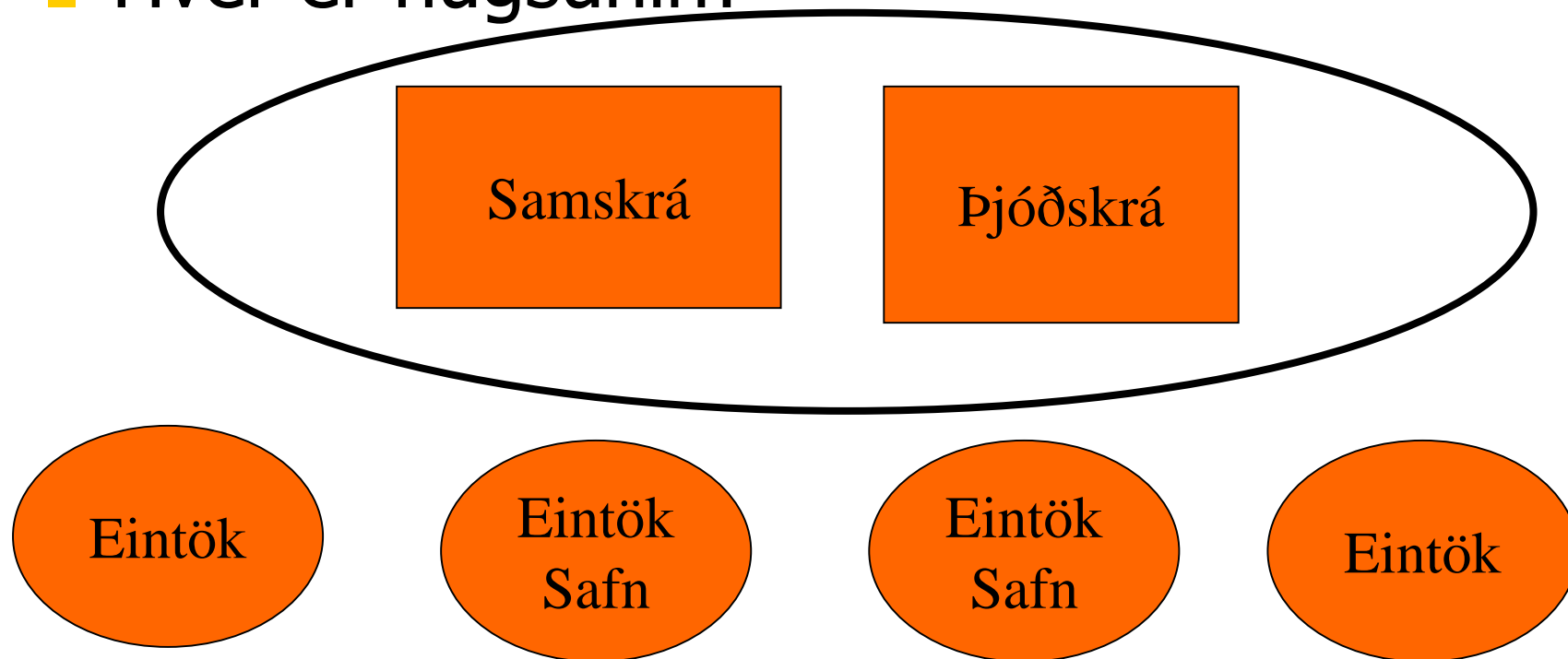
Eitt bókasafnskerfi

- Hverjar eru kröfunar?
 - Allar sértækar upplýsingar er varða hvert safn skuli aðeins vera aðgengilegar viðkomandi safni, ef það er ekki framkvæmanlegt með einu kerfi verður að kaupa fleiri eintök af sumum þáttum kerfisins, t.d. sér útlánarátt fyrir hvert safn

Eitt bókasafnskerfi

■ Hver er hugsunin?

Þættir bókasafnskerfisins

- Skráning
- Leit
- Vefaðgangur
- Útlán
- Millisafnalán
- Aðföng
- Tímaritahald

Þættir bókasafnskerfisins

- Skýrslugerð
- Stjórnun
 - Aðgangsstýring
- Tengingar við önnur kerfi

Viðmót

- Krafa um nýjustu tækni:
 - Windows samhæfingu
 - Vefaðgang
 - Alla ríkjandi staðla, eins og UNICODE, Z39.50 o.s.frv.
 - Sveigjanleika

Ábending við lestur útboðsgagnanna

- Athugasemdir eða umsögn frá sem flestum hópum er nauðsynleg til þess að fá sem raunhæfasta mynd af mismunandi þörfum safnanna
- Prófarkarlestur er vinsamlegst afþakkaður

Útboðsgögn

- Útboðsgögnin, inngangurinn á íslensku og glærunar vera aðgengilegar á vef menntamálaráðuneytisins undir dreifibréf: **http://brunnur.stjr.is/interpro/mrn/mrn.nsf/pages/upplýsingar-frettir-dreifibref_1999-2000**

Nefndarmenn

- Plaggið er ekki auðvelt yfirlestrar og því má hafa samband við nefndarmenn ef útskýringar vantar
- **Þeir eru:**
- **Bjarni Júlíusson**, bjarni@framnes.is
- **Þóra Óskarsdóttir** thora.oskarsdottir@mrn.stjr.is
- **Arnór Guðmundsson**
arnor.gudmundsson@mrn.stjr.is

Nefndarmenn

■ **Marta Hildur Richter**

■ mhr@mosfellsbaer.is

■ **Sigrún Hauskdóttir**, sikhauk@bok.hi.is

■ **Þóra Sigurbjörnsdóttir**, thora@skyrr.is

■ **Anna Sigríður Einarsdóttir**

asein@hafnarfjordur.is

■ **Eísabet Halldórsdóttir** elisabet@skyrr.is

Athugasemdir

- Athugasemdir og tillögur skulu berast til Þóru Óskarsdóttur í menntamála-ráðuneytinu fyrir 26. nóvember n.k.